

Bra regeringen! Men jobbet har bara börjat.

Den 29 maj presenterade Internationella Havsforskningsrådet (ICES) sin rekommendation till nästa års fiskekvoter för östersjötorsken. För det östra beståndet föreslår man kvoten noll (0) och för det västra beståndet ett spann mellan 5305 och 7245 ton, inkluderat fritidsfisket. Den 3 juni meddelade regeringen att man ska verka för ett nödstopp redan från 1 juli i år. Regeringen stöder också ICES rekommendation om torskfiskestopp under 2020.



Misslyckad förvaltning

Fångsterna av torsk i Östersjön har varit 150.000 - 200.000 ton under många år för att 2018 vara en tiondel. Nu föreslås att fisket stoppas eftersom de biologiska referenspunkterna visar att fortsatt fiske är skadligt och det kommer att ta lång tid, minst fem, sex år innan fisket kan återupptas.

Beståndet av östersjötorsk har minskat under en lång tid. De vetenskapliga råden har baserats på ofullständiga data, men Kommissionen och ministerrådet har fortsatt att fördela fiskekvoter av det krympande beståndet.

Oavsett orsakerna har förvaltningen misslyckats, bland annat genom att konsekvent överskatta beståndet (läs mer i Fiskebrief 14 och 13). Därför kan inte kohandeln om fiskekvoter fortsätta när Kommissionen och EU:s fiskeministrar senare i år ska fatta beslut. De bör istället ägna kraften åt långsiktiga åtgärder som kan återskapa ett hållbart torskbestånd.

Genomskåda argumenten för fortsatt fiske

När ICES lagt fram sina rekommendationer om nollkvot försöker många rikta fokus mot andra orsaker till torsk-krisen än fisket:

Sveriges Fiskare Producentorganisation, SFPO, menar i en [debattartikel](#) att det är växande sälstam och sälmask som är hotet mot torsken.

[Tre forskare från Stockholms Universitets Östersjöcentrum svarar:](#) "Torskbeståndets tillväxt började minska redan under mitten av 1990-talet medan sälparasiter blev ett problem först i början av 2010-talet. Därmed inte sagt att problemet är oviktigt. Det är mycket möjligt att det nu förvärras av att torsken redan är i dålig kondition. Men sälen och de parasiter

den sprider kan inte ses som varken huvudproblemet eller huvudorsaken till torskens kris."

Ett annat problem som ofta nämns är syrebristen i Östersjöns bottenvatten. I tidigare nämnda debattartikel skriver forskarna att syrebristen är ett stort problem särskilt i norra Östersjön, men syreförhållandena i södra Östersjön, där torsken leker, är förhållandevis goda.

Ett antal kommuner och branschföreningar inom fiske och fiskförädling skriver i ett [öppet brev](#) till regeringen att det lokala fisket måste skyddas. Deras skrivelse visar att det storskaliga fisket slagit ut det småskaliga, kustnära fisket och hur viktigt det är att en kommande fiskeförvaltning prioriterar småskaligt, hållbart fiske. Ett fiske som går till mat istället för fiskmjöl och skapar lokal sysselsättning i kustsamhällena (Se [Fiskebrief 7](#)).

Nu ska ICES rekommendationer diskuteras av tjänstemän, intresseorganisationer, riksdagsmän och regeringar runt Östersjön. Då är det viktigt att behålla fokus:

- Övergödning, sälen och de parasiter den sprider kan inte ses som varken huvudproblemet eller huvudorsaken till torskens kris. Givetvis måste vi arbeta med dessa frågor – säl behöver förvaltas och belastningen av näringsämnen från land måste minska, men effekten av dessa åtgärder kommer att ta lång tid. Överfisket är en stor orsak till torskbeståndets kris.
- För att möjliggöra återhämtning krävs målmedvetet arbete och långsiktiga beslut. Regeringens besked är en god början, men det kommer att möta hårt motstånd. Det behövs redan från början långsiktiga beslut som vi beskrev i [Fiskebrief 13](#).

- Fiskepolitikens socioekonomiska hänsyn har bidragit till krisen. I detta nödläge kan inte längre kortsiktiga hänsyn tas till enstaka yrkesfiskares sysselsättning. För att uppnå ett hållbart bestånd på sikt krävs att kommande kvotbeslut fattas uteslutande på ekologiska grunder.
- Den process som nu har startat ställer stora krav på Sverige och andra medlemsländer som prioriterar Östersjöns miljö. Vikten av att hålla fast vid de vetenskapliga råden är avgörande för att torskbeståndet ska ha en chans till återhämtning.

Regeringens besked är bra. Men det är bara början på ett arbete som fortsätter ända fram till ministerrådet i oktober. Ända in i kaklet!

Fakta om ICES rekommendationer:

Östra beståndet: Föreslår noll kvot för 2020. Lekbiomassan har sjunkit sedan 2015 och är under BLim de två sista åren. Rekryteringen år 2017 är den lägsta i hela tidsserien.

Västra beståndet: Föreslår mellan 5205 och 7245 ton. Lekbiomassan för sig på gränsen för BLim. Rekryteringen har varit mycket svag alla år utom ett år. Ca 70 procent av fisket år 2020 kommer att vara på en årsklass.

BLim = biologisk referenspunkt där fortsatt fiske är skadligt för beståndet.

Rekrytering = fiskar som överlever till 2 års ålder.